

KUNST- EN DEBATPROJECT 'GEGOTEN LOOD' BLIJFT GROEIEN

Samenkomen in kunst

De wereld kantelt, vindt 'Gegoten lood', en focust daarom in zijn tweede editie op de Arabische Lente. Uit solidariteit hebben bekende artiesten als Michelangelo Pistoletto, Harun Farocki en Wang Du werk geleverd.

VAN ONZE REDACTEUR

GEERT SELS

BRUSSEL | Tom Lanoye, Stefan Hertmans, Abdelkader Benali en Ramsey Nasr zijn ambassadeur van *Gegoten lood*. Met hun be-

kendheid vestigen ze de aandacht op het kunst-en debatproject; enkele onder hen deden een donatie. Iedereen kan helpen. *Gegoten lood* was een idee van de Nederlandse kunstenaar Ingrid Rollema, on-

dertussen wordt het door velen gedragen. Schrijvers, kunstenaars, denkers en publicisten hebben het laten uitdijen met hun bijdragen. Wat ooit één kunstwerk was, is nu een tentoonstelling. Wat eerst een mening was, is een lezingenreeks geworden. En wat aanvankelijk losse opinies waren, wordt straks een boek.

Men kan daar aan toevoegen: wat ooit een droom was zonder geld is nu een publiek gebeuren dat op weg is om gefinancierd te geraken. *Gegoten lood* kwam tot stand via *crowdfunding*. Budget was er niet. Het project kwam er omdat een aantal mensen er achter staat en ervoor in de portemonnee tast. Negentigduizend euro is er nodig om

de operatie te dekken. Op de website kon men de voorbije dagen het inkomstenpeil zien stijgen van 57 naar 61 procent van het doelbedrag.

Ontmoetingsruimte

Het kunstwerk *Gegoten lood* is een installatie van Ingrid Rollema. In de Gazastrook zag ze de ravage die de militaire operatie van Israël eind 2008 maakte. Ze gebruikt een theatrale setting, met op de achterwand een foto van puin en vernieling. Aan dundraad zweven 1.417 kogelvormige blokjes klei. Evenveel als er Palestijnse slachtoffers vielen, en gemaakt uit de grond waar het conflict om draait. 'Het leek me goed dat het gesprek

hierover in het kunstwerk zelf gevoerd werd', zegt Rollema. 'Het werk is een publieke ontmoetingsruimte geworden.'

Dat is het beslist. In De Markten in Brussel is er vlak naast de installatie een debatzaal ingericht. Aan de wanden en op de tribunes zijn 'oosterse tapijten' gedrapeerd. Een kritische knipoog, want het gaat om West-Vlaams textiel, dat net wordt uitgevoerd naar Saoedi-Arabië, Dubai en Iran. Deze week is er elke dag een debat. Vanavond praat Rudi Vranckx met de Syrische blogspecialist Ausama Monajed over de beeldvorming van de Arabische Lente. Later volgen nog een lezing van Henk Oosterling en een debat over de rol van huursoldaten.

'Gegoten lood' van Ingrid Rollema: 1.417 kogelvormige blokjes klei verwijzen naar evenveel Palestijnse slachtoffers van 'Operatie gegoten lood' (2008). © Karin van der Heijden

Kort geding

CONCERT

Camille

Gezien op 18 november in het Koninklijk Circus in Brussel.

★★★★☆

Kent u een rechtgeaarde muzikant die vanuit de nok van de zaal zijn publiek trakteert op snoepgoed? In het wonderlijke universum van Camille is het altijd sinterklaas. Onbevange zoekt de Franse chanteuse, die al bijna tien jaar uit het cordon van het Franse chanson breekt en daarmee ook buiten de Franstalige contreien succes oogst, het avontuur op. Ze kneedt taal en klank, keert ze binnenstebuiten, tot ze uitkomt bij iets volkomen unieks en persoonlijks. Het experiment doet soms aan Björk denken, het kinderlijk naïeve aan CocoRosie.

Haar concert in Brussel was opgebouwd rond haar nieuwe album *Ilo veyou*, een lofzang op nieuw leven geïnspireerd door haar moederschap. Opkomen deed ze met een aan de zoldering bungelend peertje als enige lichtbron. Voor 'Aujourd'hui', een gesproken ode aan 'le plus beau bébé', verborg ze de lamp onder haar goudkleurige jurk, een mooie metafoor voor het nieuwe licht in haar leven.

In 'Le berger', een sobere, middeleeuwse folkdeun, liet ze de lamp naar voren en achteren zwaaien, waardoor de schaduwen op de achterwand in- en uitzoomden. Je kon er de verschillende persoonlijkheden in zien die ze in zich draagt. Soms exuberant en vol humor, dan klein en breekbaar.

Camille had drie muzikanten meegebracht: een violiste, een gitarist die af en toe achter de piano plaatsnam en een contrabassist die

met zijn voeten een afgeslankt drumstel bespeelde. Beide mannen droegen bouwhelmen met een micro als een soort slurf.

Het trio kleurde graag buiten de lijntjes, maar hield de songs akoestisch 'klein'. De viool werd een percussie-instrument in 'Lé-tourderie'. In 'She was', een bespiegeling over wedergeboorte, zoemde een met de vinger bespeeld stel glazen zacht mee. Camille zelf stampte wild dansend het ritme op de podiumvloer, ging liggen, tuitte haar lippen als speelde ze trompet of gebruikte haar borst als klankkast. Haar stem liet ze fragiel ontroeren, openbloeien met de kracht van een mezzospraan of bluesy brommen.

Uit 'Mars is no fun' ontloek een rijke pop-song, 'Message' was een zoet wiegelielje. 'My man is married but not to me' bonkte ruw, waarna Camille in het donker a capella

uithijgde met 'Pleasure'. 'La France', waarin ze het Frankrijk dat teert op zijn verleden hekelt, werd een zangfeest.

Theatraal

De show oogde als een theaterstuk. Na het *Ilo veyou*-deel volgde een entr'acte, waarna ze nog drie keer terugkwam voor ouder werk, tot de 'eindegeneriek' over het gordijn rolde.

Het theatrale nam soms de bovenhand. Ze vermaakte het publiek met nonsensicale klankspelletjes, liet het miauwen en blaffen, en op en neer wippen om het geluid van de klapstoeltjes te horen. Na al die theatraaliteit sloot ze af met een ontroerende hommage aan de vorig jaar overleden Lhasa.

Camille in al haar facetten, een uitstekende remedie tegen de winterblues.

TOM ZONDERMAN